

AIKUISTEN MET-POTILAIEN ENNUSTE: SYSTEMAATTINEN KIRJALLISUUSKATSAUS

Joonas Tirkkonen¹, Tero Tamminen², Markus Skrifvars²

¹Teho-osasto, Tampereen Yliopistollinen sairaala, ²ATeK, HUS ja Helsingin yliopisto

► **Tutkimuksen tarkoitus.** Sairaalan sisäisten ensihoitoryhmien (Medical Emergency Team, MET) vaikutuksia sairaalan sisäisten sydänpysähdysten ilmaantuvuuteen ja ennusteeseen on tutkittu runsaasti¹. Tutkittua tietoa itse MET-ryhmien kohtaamien potilaiden ennusteesta on vähemmän ja tutkimusten raportointimenetelmät vaihtelevat. Tavoitteenamme oli tehdä systemaattinen katsaus MET-potilaiden hoidonrajauksista, siirroista teho-osastolle sekä lyhyt- ja pitkäaikaisesta ennusteesta.

Aineisto ja menetelmät. Sähköinen kirjallisuushaku (tammikuu 1990 – maaliskuu 2016) toteutettiin PubMed- ja Cochrane-tietokannoista. Noudatimme PRISMA-protokollaa². Kirjallisuushausta tutkimukseen sisällytettyjen artikkeleiden kirjallisuusviitteet tarkistettiin mahdollisen lisäkirjallisuuden löytämiseksi. Ennalta määrättyä MET-raportoinnin laatupisteytystä (asteikolla 0–17) käytettiin tutkimusten metodien arvioimiseen.

Tulokset. Katsaukseen sisällytettiin 29 tutkimusta, jotka olivat dokumentoineet tietoa yhteensä 157 383 MET-hälytyksestä. Tutkimusten laatu arvioitiin vaatimattomaksi; laatupisteytyksen keskiluku oli 8 (vaihteluväli 2–11). Tulosten perusteella keskimäärin 8,1 % MET-hälytyksistä johtaa hoidonrajaukseen (vaihteluväli 2,1–25 %) ja 23 % (8,2–56 %) potilaan siirtämiseen teho-osastolle. Tehohoitoon siirretyistä potilaista keskimäärin 29 % (6,9–35 %) menehtyy tehohoitohoitajakson aikana. MET-ryhmien arvioimien potilaiden sairaalakuolleisuus tutkimusaineistossa oli keskimäärin

26 % (12–60 %). Vain kaksi tutkimusta raportoi MET-potilaiden puolen vuoden elossaolosta. MET-potilaiden toimintakyvystä sairaalasta kotiutumisen jälkeen ei löytynyt tietoa.

Johtopäätökset. Keskimäärin joka neljäs MET-hälytys johtaa siirtoon teho-osastolle; toisaalta melkein joka kymmenennellä hälytyksellä potilaalle asetetaan uusi hoidonrajaus. MET-potilaiden sairaalakuolleisuus on korkea, tietoa heidän pitkäaikaisennusteestaan on vähän ja toimintakyvystä tietoa ei ole ollenkaan. ■

Viitteet

1. Maharaj R, Raffaele I, Wendon J. Rapid response systems: a systematic review and meta-analysis. *Crit Care* 2015;19:254.
2. Moher D, Liberati A, Tetzlaff J, Altman DG, The PRISMA Group. Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: the PRISMA statement. *BMJ* 2009;339:b2535.

Taulukko 1. ”MET kohortin laatupisteet (MET, medical emergency team)”

Arviointikriteerit	Pisteet (0–17)
Tutkimustyyppi	2
Prospektiivinen tarkasteleva (2)	
Retrospektiivinen tarkasteleva (1)	
MET määritelty / kokoonpano ilmoitettu	1
MET-potilaiden taustatiedot raportoitu	1
MET-hälytyskriteerit määritelty	1
MET-hälytysten syyt ilmoitettu	1
Aikamääreet raportoitu (1 piste kukin)	2
MET-hälytysten viiveet	
Aika hälytyksestä MET-ryhmän saapumiseen	
Päätetapahtumat raportoitu (1 piste kukin)	7
MET:n teholle siirtämät potilaat / MET-hälytysten kokonaismäärä	
MET-potilaiden teholle siirtämien potilaiden tehohoitokuolleisuus	
Teholle siirrettyjen MET-potilaiden sairaalakuolleisuus	
Vuodeosastolle jätettyjen MET-potilaiden sairaalakuolleisuus	
MET-potilaiden kokonaissairaalakuolleisuus	
MET-potilaiden 30-päivän kuolleisuus	
MET-potilaiden 180-päivän kuolleisuus	
Kotiutuneiden MET-potilaiden neurologinen selviytyminen raportoitu	1
Kotiutuneiden MET-potilaiden elämänlaatu raportoitu	1